

گلستانِ خنده

محمد تقی بحرانی

www.ketab.ir

بحرانی، محمد تقی، ۱۳۶۲ -
 گلستان خنده / مؤلف محمد تقی بحرانی - قم: نیلوفرانه، ۱۳۹۰.
 ۱۲ص
 ۱۸۰۰۰ ریال
 ISBN 978- 600 - 5932 - 26 - 3
 فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا
 کتابخانه: ص. ۱۱۲، هم چنین به صورت زیر نویس
 ۱. لطیفه‌های فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها. ۲. طنز فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها.
 ۳. لطیفه - مجموعه‌ها. الف. عنوان.
 ۸ ق ۳ / م ۴۳۲۷ PIR
 ۸۶۸ / ۲۶۲



سازمان اسناد و کتابخانه ملی

نام کتاب: گلستان خنده
 نویسنده: محمد تقی بحرانی
 ناشر: نیلوفرانه
 چاپخانه: بقیع
 نوبت چاپ: اول
 سال انتشار: ۱۳۹۰
 تیراژ: ۵۰۰۰
 قیمت: ۱۸۰۰ تومان

مراکز پخش:

* قم، خیابان سمیه، کوچه ۴۰، پلاک ۱۶، انتشارات نیلوفرانه
 تلفن: ۷۷۴۱۸۳۳ - ۰۲۵۱ همراه: ۹۱۲۱۵۳۷۶۹۱
 * کرج، بلوار امامزاده حسن، مقابل مصلاي نماز جمعه
 همراه: ۹۱۲۱۶۲۶۰۴۶ (نورداد)
 * ایلام، خیابان آیت الله حیدری، جنب پمپ بنزین بی طرف، مطبوعاتی
 جام جم. همراه: ۹۱۸۳۴۱۵۷۷۱ (لطفی)
 تمامی حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۷	پیش گفتار.....
۲۳	راز!.....
۲۳	تقلید میمون!.....
۲۳	شوهر عوضی!.....
۲۳	راه حل مناسب!.....
۲۴	هفته لعنتی!.....
۲۴	نامه‌ی نارس!.....
۲۴	عکس طبیعی!.....
۲۵	جیب نانجیب!.....
۲۵	بیژن!.....
۲۵	پر توقع.....
۲۶	گشت و گشتار!.....
۲۶	همشیره!.....
۲۷	مترسک!.....
۲۷	ماه غسل تکی!.....
۲۷	تقلید صدا!.....

۲۸	 سگ باتریت!
۲۸	 زمانه عجیب!
۲۸	 غافلگیری
۲۸	 شلیک نهایی!
۲۹	 کبریت خانواده!
۲۹	 همه دارائی!
۲۹	 نیمکت!
۲۹	 شادروان!
۳۰	 ریال!
۳۰	 بلّوات
۳۰	 شنای اعدامی!
۳۱	 بازیکن اخراجی!
۳۱	 فتوکپی برابر اصل!
۳۲	 جاگذاری!
۳۲	 کمتر از الاغ!
۳۲	 شنا نمی دانم!
۳۳	 مسئول محترم!
۳۳	 پارک!
۳۳	 پیشروی!
۳۴	 رمی جمرات!
۳۴	 قصد فروش
۳۴	 دکتر صبور!

مرگ طبیعی!	۳۴
کفّاش و تیمسار!	۳۵
بغل راننده!	۳۵
بطلان همگانی!	۳۵
روش زندگی	۳۶
دزد حسابی!	۳۶
دوقلوها!	۳۷
مریض های بی نوا!	۳۷
بلال!	۳۷
نامه بی آدرس	۳۸
رفع خستگی!	۳۸
بلبل!	۳۸
ماهی کج!	۳۹
چراغ روشن!	۳۹
سیب خسته!	۳۹
بی ادب!	۴۰
تمرین سرفه!	۴۰
زن دکتر!	۴۱
ریش درد!	۴۱
عمل شکمی!	۴۱
عمر کوتاه!	۴۲
اعتراف!	۴۲

۴۲	 معالجهٔ کامل!
۴۳	 خطا پوش!
۴۳	 دیوان متبرک!
۴۳	 جای گدایی!
۴۴	 پزشک معالج!
۴۴	 مرغ یک چارکی!
۴۵	 سفر شکم!
۴۵	 صندلی سوم!
۴۵	 جشن تولّد!
۴۶	 پدر در آور!
۴۶	 پرکاری!
۴۶	 جزوهٔ آسمانی!
۴۷	 معجزهٔ حقیقی!
۴۷	 غیبت مرده!
۴۷	 بیمهٔ حوادث!
۴۷	 همیشه پیدا!
۴۸	 قتل در حمام!
۴۸	 خر آبی!
۴۸	 تشییع جنازه!
۴۹	 انواع حرف فارسی!
۴۹	 بغل دست!
۴۹	 شرفیابی بحر خزر.

سرکش!	۵۰
بخش‌های معده!	۵۰
فروشنده فقیر!	۵۰
کمتر از موش!	۵۱
نصیحت مادر!	۵۱
سگ بشمالو!	۵۱
فندک بی خطر!	۵۲
سرگرمی!	۵۲
بیست‌لت و پارا!	۵۲
دعوی باصرفه!	۵۲
ادعای آشپزی!	۵۳
قندوانه!	۵۳
کرگدن!	۵۴
حسابگری!	۵۴
زهره ترک!	۵۴
حبیب خدا!	۵۵
نام مبارک!	۵۵
تفگاه!	۵۵
فرصت طلایی!	۵۶
شماره اشتباهی!	۵۶
کم حرفی!	۵۶
غذای کتابی!	۵۶

۵۷	ترانه!
۵۷	بی محلی!
۵۷	شکار پلنگ!
۵۸	اشغری!
۵۹	کوک ساعت!
۵۹	پلاک ماشین!
۵۹	بله دوا تشه!
۶۰	خرابی تعطیلات!
۶۰	نامه نانوشته!
۶۰	رژیم!
۶۱	معالجه مرگبار!
۶۱	خط قرص!
۶۱	مجازات صدام!
۶۱	الشکمه!
۶۲	پس فردا!
۶۲	دوست دختر!
۶۲	عمل تشریح!
۶۲	کِزمو!
۶۳	سیگار!
۶۳	نازایی موروئی!
۶۴	سؤال!
۶۴	حاج ماه!

۶۴	برگشتی!
۶۵	بلای فراموشی!
۶۵	لیست گدایان!
۶۶	سوپر تنبل!
۶۶	افسردگی ماری!
۶۶	اعجاز خربزه!
۶۷	زن و ازدها!
۶۷	بلیط‌های پاره!
۶۸	کیک آتشین!
۶۸	بچه فیل!
۶۸	هدیه تولد!
۶۹	شعر تگری!
۶۹	تبرئه!
۶۹	پیامبر خوش ذوق!
۷۰	علت دستگیری!
۷۰	کار و کاسبی!
۷۰	خاکسپاری!
۷۱	نوازش!
۷۱	تأخیر!
۷۱	هویت!
۷۲	مبارک قدم!
۷۲	حمایت از حیوانات!

۷۳	مردک و دامپزشک!
۷۳	دل دردا!
۷۴	طلاق سگ!
۷۴	یتیمچه!
۷۴	ماماست!
۷۵	معادله حساب!
۷۵	موضوع صحبت!
۷۶	تلفن همراه!
۷۶	گوش‌های نامتناسب!
۷۷	دعوت‌نامه!
۷۷	ریش ابلیس!
۷۷	همکار حسود!
۷۸	سایه خدا!
۷۸	کلاس مکالمه!
۷۹	گذشت!
۸۰	قبر مبارک!
۸۰	سریع‌السير!
۸۰	محاسبه با لنگ!
۸۱	تهرونی!
۸۱	قلیدون!
۸۱	خرس گنده!
۸۲	شباب‌گارا!

۸۲	ریش بابا!
۸۳	نثر برتر!
۸۳	تلگراف!
۸۴	تیمسار!
۸۴	کو توله!
۸۴	مشغول خوردن!
۸۵	تقویم!
۸۵	پُر از خالی!
۸۵	در آمد!
۸۶	شدنی!
۸۶	وقت گرینویچ!
۸۶	حقّ الجوب!
۸۶	نوشابه خانواده!
۸۷	بخور بخور!
۸۷	توالّت خانواده!
۸۷	صوت دلخراش!
۸۸	خوراک مضّر!
۸۸	منتظر دستور!
۸۸	وظیفه شناس!
۸۹	مادر خوش حافظه!
۸۹	تماشای پاریس!
۸۹	در سنگر آرایشگاه!

۹۰	زن با وفا!
۹۰	خرج نهایی!
۹۱	بیمه عمر!
۹۱	زهرمار!
۹۱	گل!
۹۲	قاطر قیمتی!
۹۲	فضولی!
۹۲	تحریم!
۹۳	قسم به کاپشن!
۹۳	عقل الاغ!
۹۴	پدران!
۹۴	به دنبال عقل!
۹۴	سایبان!
۹۵	شبیه!
۹۵	توصیف نادیده!
۹۵	کارکرد!
۹۶	خواجه نظام‌العلماء!
۹۶	کنار فرات!
۹۷	صورت جن!
۹۷	تشخیص دقیق!
۹۷	جواب کچل!
۹۸	دیوانه‌تر!

چوب ماهیگیری!	۹۸
اقوام قاطرا!	۹۹
پیام گیر!	۹۹
مسابقه کشتی!	۹۹
کت ایدزی!	۱۰۰
تخم مرغ نیم پز!	۱۰۰
اتاق خواب گاوی!	۱۰۰
داماد میمون!	۱۰۱
جشن مُشت زنی!	۱۰۱
ریش مشکلات!	۱۰۲
کمر بند!	۱۰۲
نامرد!	۱۰۲
سیل سیلو!	۱۰۳
وقت آدم شدن!	۱۰۳
منجم بی خبر!	۱۰۴
ادّعی الوهیت!	۱۰۴
دستاوردا!	۱۰۵
آدم قورمه!	۱۰۵
مارمولک!	۱۰۵
دود و دوک!	۱۰۶
حح حرف!	۱۰۶
زیر سایه شما!	۱۰۶

۱۰۶	گرگری!
۱۰۷	درنگ بی جا!
۱۰۷	اتوبوس دو طبقه!
۱۰۷	اجاره خانه!
۱۰۸	یه ذره عشق!
۱۰۸	خاطره!
۱۰۸	شوهر بی نظیر!
۱۰۸	خواهر میمون!
۱۰۹	پهن ترا!
۱۰۹	جلوگیری
۱۱۰	پیراهن گل گلی
۱۱۰	ثبت اختراع!
۱۱۱	زنی مردم!
۱۱۱	شتر مرغ!
۱۱۱	مثل آدم!
۱۱۲	لیوان عجیب!
۱۱۲	داله!

پیش گفتار

مقوله مطایبه، طنز، شوخی و مزاح یکی از نیازهای زندگی بشر است؛ به ویژه بشر امروز که درگیر مشکلات گوناگون و زندگی ماشینی است. افرادی که عبوسند و چهره‌ای گرفته دارند در ارتباط با دیگران و رفع نیازهایشان دچار مشکل می‌شوند. به قول شاعر:

نیست ایمن ز بلا هر که گره پیشانی است
سنگ بر سر خورد آن پسته که خندان نبود

مقوله مطایبه و مزاح نه تنها با اخلاق اسلامی منافاتی ندارد، بلکه در روایات معتبر نیز مورد سفارش واقع شده است. پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌فرماید: «کسی که مؤمنی را شاد کند، مرا شاد کرده است و کسی که مرا شاد کند، خداوند را شاد کرده است.»

(اصول کافی ۲ / ۱۸۸). امام باقر علیه السلام می فرماید: یعنی «محبوب ترین عمل نزد خدا، وارد کردن شادی در دل افراد مؤمن (و مسلمان) است». (محاسن ۲ / ۱۴۳)

بزرگان دین و معصومین علیهم السلام هر یک به اندازه کافی از روحیه ادخال سرور و شادی در قلب مؤمنان برخوردار بوده اند. البته مزاج هایشان با تقوا همراه بود؛ یعنی مثلاً مزاح را با دروغ، اذیت، توهین و... مخلوط نمی کردند. (پیامبر (ص): إِنِّي لَأَمْزَحُ وَلَا أَقُولُ إِلَّا حَقًّا، من شوخی می کنم ولی بجز حق نمی گویم.) به عنوان نمونه آورده اند: روزی صفیه عمّه پیامبر که پیرزنی بود ضمن صحبت، از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درخواست کرد که در حق او دعا فرماید تا آمرزیده شده و به بهشت برود. حضرت بلافاصله فرمود: «اصلاً پیرزن ها به بهشت نمی روند» صفیه که این جمله را شنید، نگران شد و گریه کرد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تبسمی کرده و فرمود: نگران نباش؛ منظورم این است که پیرزنان مؤمن، اول جوان شده، آنگاه به بهشت می روند. صفیه آنگاه که این سخن را شنید، خوشحال شد. (زهرالربیع / ۷)

از نظر امیرالمؤمنین علی علیه السلام چون انسان آن اندازه ثروت و دارایی ندارد که بدان وسیله مردم را از خود خوشنود و راضی

نگاه دارد، پس لازم است با چهره و برخوردی نیکو، آنان را از خود راضی بگرداند.

علمای بزرگ اسلام نیز پیرو سنت حسنه مطایبه، و مزاح بوده و لطایف بسیاری از آنان نقل شده است. (به عنوان نمونه رک: صفحه ۲۷۲، لطیفه ۵۸۱).

نکته مهم این است که گوینده، لطیفه‌ای بگوید که به اصطلاح با هم بخندند نه به هم. ما در این مجموعه از آوردن لطیفه‌هایی که به قوم یا اسم خاصی اشاره می‌کند، خودداری کرده‌ایم. بعضی‌ها برای این که هر گونه لطیفه را به قوم خاصی نسبت دهند، با آوردن کلماتی مانند کافر و ... توهین آمیزترین لطایف را بیان می‌کنند؛ غافل از این که این عمل از قباحت کارشان نمی‌گاهد و تنها خود را گول می‌زنند و آنان نیز همچنان مشمول حکم حرمت غیبت هستند.

در خاتمه توجه خوانندگان گرامی را به نکاتی چند جلب می‌کنیم:

۱. لطایف قرآنی را در این مجموعه نیاورده‌ایم تا شأن و حرمت آن محفوظ بماند.

۲. واقعاً سعی ما بر آن بوده که لطایف خنده‌دار را در این

مجموعه بیاوریم؛ یعنی مجموعه حاضر دستاورد مطالعه صدها لطیفه بوده که آن را گلچین کرده و لطایف خنده‌دار را انتخاب نموده‌ایم و اگر در عین حال، با لطیفه‌های بی‌مزه‌ای هم در این مجموعه برخورد کردید، باور کنید که این گونه لطایف در برخی مواقع خنده‌دارتر از لطیفه‌های بامزه است. اگر این گونه لطیفه‌ها بعضی را به خنده نیاورد، یقیناً بعض دیگر را از خنده روده‌بر می‌کند؛ چون سلاقی مختلف است و طبایع متفاوت. شوخ‌طبعی گفته «اگر دوستی برای لطیفه خنک و بی‌مزه‌ای گفت و خنده‌دار نبود، با صدای بلند بخند؛ چون ممکن است گمان کند که لطیفه را خوب نفهمیده‌ای و دوباره برای تعریف کند. مگر نه این است که آدم کر، وقتی لطیفه‌ای برایش تعریف شود، دوبار می‌خندد و بار دوم موقعی است که لطیفه را می‌فهمد و از آن، خنده‌اش می‌گیرد».

۳. اصولاً مسخره کردن مردم، کاری جاهلانه است؛ همان گونه که این مطلب از آیه ۶۷ سوره مبارکه بقره بدست می‌آید. لذا لطیفه تعریف کردن، نباید به قصد تمسخر افراد و گروه‌ها باشد.

۴. لطایفی که به شخص خاصی کنایه نزده و مخاطبش گروه خاصی مانند پزشکان، قاضیان، مادرزن‌ها، پیرزنان، عروس و

دامادها و... است، ذکرش خالی از لطف نیست و اگر در این حد نیز از ذکر لطیفه خودداری شود، دایره لطیفه بسیار محدود می شود. ذکر این گونه لطایف به جهت ایجاد روحیه شادی در افراد است؛ علاوه بر این که رسالت طنز نیز این است که ناهنجاری های اجتماعی را در قالب لطیفه بیان نماید؛ زیرا در برخی از موارد، نویسندگان و گویندگان یک رشته مطالب انتقادی و پندها و اندرزها را در قالب لطیفه ریخته و جامه طنز بر آن می پوشانند تا از ابتذال و تلخی پند و نصیحت بکاهند و به قول شیخ اجل سعدی: «داروی تلخ نصیحت، به شهید ظرافت برآمیزند و چراغی تابان از معنی و حقیقت، فرا راه مردمان بدارند». به بیان دیگر می توان گفت که طنز سالم خود یکی از شیوه های مهم امر به معروف و نهی از منکر است. با توجه به تمام آنچه عرض شد، در عین حال اگر عده ای از گروه های مذکور به خاطر کمی ظرفیت یا به هر دلیل دیگر از این گونه لطایف رنجیده شوند، همین جا از آنان عذر خواسته و دوام توفیقاتشان را از درگاه خداوند بخشایشگر خواستاریم.

۵. برای سهولت دسترسی به موضوع لطیفه مورد نظر، لطایف موجود را در چهل بخش همراه با نمایه موضوعی تنظیم کرده ایم.

۶. برای این که به اسامی توهین نشده و صاحبان اسامی نیز ناراحت نشوند، در لطیفه‌ها از عناوین کلی استفاده کرده و نام خاصی را نبرده‌ایم؛ مثلاً به جای اسم سعید از واژه‌هایی مانند «مردی»، «شوهری»، «شاگردی»، «محصلی»، «شخصی»، «پسری»، «مردی»، «دانش‌آموزی» و... استفاده کرده‌ایم.

در پایان لازم به ذکر است که اگر در برخی از لطیفه‌ها احساس شود که به طور ناخواسته به فرد یا گروهی توهین شده، در همین جا معذرت خواهی خود را اعلام می‌کنم و یقین بدانند که عمدی در کار نبوده است؛ یعنی هدف، توهین نبوده است. خداوند همه را مورد لطف و بخشش خود قرار دهد.

امیدواریم همیشه چهره‌ای خرم و خندان داشته باشید.

والسلام

قم مقدّس، بهمن ۱۳۸۹

انتشارات نیلوفرانه